

LIGA IN JAPONSKA VZTRAJATA NA SVOJEM STALIŠČU

JAPONSKA ODKRITO PRIZNAVA, DA BO ZAČELA V PAR DNEH PRODİRATI V PROVINCO DŽEHOL

Japonci zatrjujejo, da niso sovražni Kitajski njihov cilj pa je napraviti mir. — Kitajci ropajo po provinci, da se morejo preživeti. — Liga vztraja pri svojem sklepu, da ne prizna nove mandžurske države. — Sprava med Kitajsko in Japonsko ni mogoča.

ZENEVA, Švica, 9. februarja. — Odbor devetnajstih Društva narodov je po razpravi o novih predlogih, katere je stavil japonski delegat Yosuke Mat-suoka, sklenil, da vztraja pri svojem prvotnem sklepu, da ne prizna nove Mančukuo države.

Odbor je tudi sklenil, da naprosi japonsko delegacijo, da jasno pove, ako je pri volji pritrditi, da nadaljni obstoj države Mančukuo ne more rešiti kitajsko-japonskega spora.

Odbor je prišel do zaključka, da sprava med obema državama ni mogoča, dokler Japonska ne prizna, da ima Kitajska popolno pravico nad Mandžurijo in da Japonska prizna, da obstoj sedanjih razmer je velika ovira za poravnavo.

Odbor devetnajstih je mnenja, da predlogi japonskega delegata niso v tem oziru dovolj jasni, ki pa so središče celega problema.

Odbor je sestavil pismo na delegata Mantsuoka in ga prosil, da odgovori pismeno. Odbor je tudi naprosil delegata, da naj sporoči, ako bi bila japonska vlada pripravljena obljubiti, da ne bo razširila svojih vojaških operacij v provinco Džehol.

Odbor je dolgo časa razpravljalo o položaju v Džeholu in smatra to vprašanje za veliko važnost.

CINCOV, Kitajska, 9. februarja. — Kitajci so iz Džehol provincije vdrlili preko meje v Mukden provincijo ter so napadli dve vasi.

Japonci so naglo poslali vojaštvo iz Suičunga, da brani vasi. Tekom napada ste bili zažgani obe vasi in prebivalci so iskali zavetja v bližnjih hribih.

Prebivalci vasi so se upirali vpadu Kitajcev, toda po kratkem boju so se morali umakniti.

Japonci zatrjujejo, da so kitajski vojaki del armade maršala Čang Hsiao-lianga, ki se je odločil, da bo branil Džehol proti japonski vojski.

TOKIO, Japonska, 9. februarja. — V svojem poročilu pravi japonsko vojno ministrstvo, da bodo japonske čete pričele s svojim prodiranjem v provincijo Džehol v nekaj dneh.

Dasiravno sedaj še ni nikakih vidnih znakov, iz katerih bi bilo mogoče sklepati, kdaj se bo pričelo to prodiranje, japonsko časopisje namiguje, da se bo pričelo v dveh dneh.

Japonska zatrjuje, da to prodiranje ne bo pomenilo nikake sovražnosti proti Kitajski, ker ima samo namen napraviti "mir" v Mančukuo, ker Japonska smatra Džehol za del Mančukuo, ne pa za del Kitajske. Japonska ima samo namen "nadzirati razmere v Džeholu in varovati Mančukuo pred kitajskim napadom."

Iz vsega dosedanjega japonskega nastopa v Mandžuriji je razvidno, da hoče Japonska tudi v Džeholu nastopiti na isti način kot je nastopila v treh severnih provincijah, iz katerih je ustanovila novo državo Mančukuo. Vojaki, aeroplani, oklopni vlaki in moderno vojno orožje je do sedaj podpiralo Japonce, da so pregnali kitajske prostovoljne čete.

Japonsko uradno poročilo zagovarja pravico države Mančukuo, da vzdržuje red v bogati in strateški provinci. Vojno ministrstvo izjavlja, da je Džehol bistven del države Mančukuo.

Japonska vlada dolži poveljnica kitajske severne armade maršala Čang Hsiao-lianga, da je poslal armado v Džehol, katero deželo Kitajci še vedno

Lindbergh ima zopet posla z izsiljevalci

N. THOMAS PREISKUJE RAZMERE

Predsedniški kandidat socialistične stranke je priporočil vladno kontrolo nad premogovno industrijo.

Belleveille, Ill., 9. februarja. — Pred kratkim je govoril tukaj Norman Thomas, ki je pri zadnjih volitvah kandidiral na socialističnem tiketu za predsedniško mesto. Poslušat ga je prišlo nad tritisose oseb, večinoma majnerjev.

Rekel je, da je natančno preučil razmere po premogovnih kraji Illinois ter prišel do zaključka, da so neznesne.

Položaj se je izboljšal le v slučju, če bi vlada prevzela premogovnike, ter jih obratovala potom councila, ki bi ga tvorili zastopniki premogarjev in odjemalcev.

Posebna oblast naj bi določevala ceno premoğu in plače premogarjem.

Glede spora med unijskimi premogarji v Illinoisu je rekel Thomas, da simpatizira s Progressive Miner Union, dočim United Mine Workers kontrolirajo gospodarji.

Nadalje je rekel govornik, da bi noben premogar ne smel delati več kot trideset ur na teden. Zagovarjal je tudi državno zavarovanje proti nezaposlenosti.

POVELJNIK URUGVAJSKE ARMADE ARETIRAN

Montevideo, Urugvaj, 9. febr. Poveljnik urugajske armade general Martinez je bil aretiran v zvezi s poročili o revolucionarnem preobratu.

Zadnje čase so se pojavili obsežni nemiri in je ljudstvo zahtevalo ustavno izpremembo, toda vlada se ne boji nikakih resnejših nemirov.

NEMČIJA JE POSVARILA ŠVEDSKO

Berlin, Nemčija, 9. februarja. Zunanje ministrstvo je obvestilo švedsko vlado po poslaniku, da želi, da bi švedsko časopisje prenehalo napadati kancelerja Adolfa Hitlerja in njegovo vlado.

Nemški poslanik v Stockholmu baron Rosenberg je švedskemu zunanjemu ministru pojasnil, da kritiziranje kancelerja Hitlerja v švedskih listih zelo neugodno vpliva na nemško javnost.

Minister Herman Goerig je rekel, da so ti napadi velika nevarnost za prijateljske odnose med obema narodoma.

smatrajo za del Kitajske in katero hočejo braniti proti Japoncem. Kot zatrjujejo Japonci, Kitajci ropajo po deželi, da se morejo preživeti.

Japonci tudi zatrjujejo, da Čangovi vojaki nadlegujejo prebivalstvo in grozijo, da se bodo polastili železnic.

Japonsko zagotovo tudi pravi, da prodiranje japonske armade v Džehol ni v nikakoli zvezi z osvojitvijo mesta Šanhajkwana, kajti po mnenju Japonske je Džehol del Mančukuo, mesto Šanhajkwan pa pripada Kitajski.

LASTNO MATER JE ZADAVIL

Sedem članov družine obtoženih umora. — Star-ka je postala žrtev verske zaslepijenosti.

Inez, Ky, 9. februarja. — Danes so začeli v tukajšnji jetnišnici s silo hraniti John H. Millsa, ki je obolzel, da je zadušil svojo mater. Možak že dva dni ni hotel zaužiti nobene hrane. Ko so mu zdravniki s silo vili v usta nekaj mleka, je začel tako divjati, da so ga morali pazniki ukleniti.

Aretiranih je bilo tudi šest članov Millsove družine in sicer: nadaljni sin, dve hčeri, vnuk, zett in sinah. Vsi so obdolženi sokrivde pri zločinu. John Mills je zadušil svojo 72 let staro mater z verigo.

Zdi se, da se je med prebivalci tukajšnjega gorovja zopet pojavila neke vrste verska blaznost.

V koči, kjer je stanovala Mills-ova družina, so se že par dni vršile "verske cerimonije"; molili so, peli in plesali.

Aretirane pravijo, da so dobili z neba povelje, da morajo žrtvovati nekega človeka. Slednji je bila za žrtev izbrana stara mati.

Sosedje, ki so slišali obupne kliče starke so obvestili oblasti.

Ko je dospela policija, so verski blazneži že napravili oltar, na katerem so hoteli sežgati truplo zadavljene starke.

Coronerjeva porota je obtožila John Millsa umora, ostalih šest članov družine pa sokrivde pri umoru.

Aretiranci v ječi neprestano molijo in pojejo.

STAVKARJI SO SE VRNILI NA DELO

Detroit, Mich., 9. februarja. — Hudson Motor Company je naznanila, da je zopet pričela z delom. Polovica 3000 delavcev družbe, ki so v torek zastavkali, se je vrnila zopet na delo.

Pod predsednik družbe Max F. Wollering je izjavil, da je v tovarni za avtomobilska ogrodja na delu 1000 delavcev, v glavni tovarni pa 2000.

Wollering pravi, da so se delavci vrnili na delo, ker je družba obvestila 5000 svojih delavcev, da je pripravljena pogajati se z njimi glede plače in drugih zadev. Piketi so možko zdržali svoje nadzorstvo pred tovarno, ko je kazal toplomer 10 stopinj pod ničlo.

POBIJANJE OVAC

San Julian, Argentina, 9. febr. Ovčerejci v okraju San Julian so sklenili, da bodo pokladi in sežgali 60.000 ovac, ker živali ne morejo prodati za primerno ceno.

ZDRAVLJENJE ALKOHOLIKOV

Zdravnikom se je posrečilo popolnoma ozdraviti moža, ki je bolehal na delirium tremens.

Ithaca, N. Y., 9. februarja. — Iz zapisknika "National Academy of Science" je razvidno, da je William D. Bancroft iznašel nov način zdravljenja pijancev.

Zaeno z Baneroftom sta podpisala poročilo dr. John J. Rutzler in dr. Rot S. Gutsel.

Zdravniki so zdravili dvanaest alkoholikov z novim sredstvom, ki se imenuje "sodium rhodanate".

Neki možki, ki je imel delirium tremens v zadnjem štadiju, je bil že naslednjega dne popolnoma ozdravljen.

Omenjeni zdravniki pravijo, da je mogoče s tem sredstvom ozdraviti vsakega alkoholika pod pogojem, da ima bolnik trdno voljo, da ne bo nikdar več pil.

ZASLEDOVANJE POBEGLE KRIŽARKE

Holandske bojne ladje so tesno za pobeglo križarko. — Vsak čas pričakujejo bitko.

Batavia, Java, 9. februarja. — V kratkem času se bo mogoče vnela pomorska bitka med uporno križarko De Zeven Provinciën in holandskimi bojnimi ladjami ter aeroplani, ki zasledujejo pobeglo križarko po Indijskem oceanu ob obrežju Sumatre.

Mornarji križarke, ki so Malajci, so ponudili pogojno predajo, katere pa je holandska mornariška oblast zavrnila in je zahtevala brezpogojno predajo ter zagrožila, da bo zasledujoča mornarica pričela streljati, ako se uporniki ne podajo.

Holandska vojna admiraliteta ne poroča o gibanju zasledujočih ladij, ker ima križarka De Zeven Provinciën brezvični brzoplet in bi mogla tozadevno poročilo presteči. Križarka vozi proti jugu po sedem zvezlov na uro.

ZVIŠANJE DAVKA V NEMČIJI

Berlin, Nemčija, 9. februarja. Hitlerjev kabinet je oznanil najvišje davke v zgodovini Nemčiji, posebno na meso in mast. V mnogih slučajih je davek podvojen.

Novi davki so:

Živo govedo in prašiči \$12.50 za 220 funtov, mesto \$6.50.

Ovce: \$11 za 220 funtov, mesto \$5.50.

Meso: \$65 za 220 funtov, mesto \$10 do \$30.

Mast: \$12 za 200 funtov, mesto \$3.00.

Novi davki stopijo v veljavo z 15. februarjem.

Z resnostjo in zmernimi besedami je kanceler Hitler zagotovil nemškemu narodu, da hoče njegova vlada storiti vse, da napravi narod srečnejši in svobodnejši.

POLICIJA JE ARETIRALA DVA MLADA ČLOVEKA V ROANOKE

ROANOKE, Va., 9. februarja. — Policija je aretirala 19 let starega Joe Bryanta in Normana Harveyja pod obdolžbo, da sta zahtevala od Charlesa A. Lindbergha, da jima plača \$6000 pod grožnjo, da mu ukradeta drugega njegovega sina.

ŠPANSKI IZGNANCI V BIARITZ

Kraljevi pristaši so se naselili v športnem kraju. Prej je kralj Alfonz hodil na zimski šport.

Pariz, Francija, 9. februarja. — Glavno mesto francoske pokrajine Basque, Biarritz, kamor je nekdanji španski kralj imel navado hoditi na zimski šport, je sedaj bivalniško izgnanih prijateljev španskega kralja.

Ko je padla španska monarhija, so kraljevi pristaši naglo bežali proti francoski meji. Revnejši begunci so se nastanili v manjših francoskih mestih ob meji. Zelo malo jih je prišlo v Pariz in Fontenebleau, kjer se je nastanil kralj Alfonz.

Kdor pa je imel nekoliko več denarja, se je nastanil v Biarritzu ter sedaj čaka, da bo mogoče zopet poklican v domovino.

Ta nasebina španskih begunccev tako blizu španske meje je zelo razburila sedanje španske vladarje, ki žele, da bi francoske oblasti te begunce odstranile iz obmejnega mesta.

V prejšnjih časih, ko je bila Španska še kraljevina, je francoska vlada španske republikance, ki so se naselili v Franciji blizu španske meje, vedno poslala višje proti severu, ker se je bala, da bi zaradi njih mogoče prišlo do kakage spora s Špansko.

Navzile temu, da so bili španski monarhisti obdolženi, da so povzročili ponesrečeno mornariščno revolucijo generala Sanjurja, je francoska vlada dovolila pobeglim monarhistom, da so smeli ostati v Biarritzu. Francozi so sami za sebe zadovoljni, da monarhisti ne kujejo nikake zarote proti Španski.

Alfonz sam ni hotel, da bi se njegovi pristaši naselili v njegovi bližini v Fontenebleau ali pa v bližini Pariza.

Kralj Alfonz ima v svoji okolici le malo svojih prijateljev, med katerimi je najvažnejši vojvoda Miranda, ki vedno potuje z bivšim kraljem in ve za vsako njegovo tajnost.

Tudi kraljica ima zelo malo svojih nekdanih dvornih dam v hotelu, v katerem stanuje. Kraljica pravi, da ni več tako bogata, da bi mogla imeti toliko dvornih dam kot nekdaj.

MORILEC SE JE SODIL SAM

Dunaj, Avstrija, 7. februarja. — Franz Leitgoeb, ki je umoril sedem žensk in je bil obsojen na doživetno ječo, je umrl po operaciji. Leitgoeb je pogoltnil zobno kritačo, ker je mislil, da bo vled tega prepeljal v bolnišnico, od koder je hotel pobegniti.

Bryant je bil aretiran v State & City Bank, ko je hotel izmenjati ček za \$17,000, katerega so mu poslali detektivi, ki ga zasledujejo že od 1. decembra.

Policijski komisar Manning je rekel, da je 1. decembra sprejel od načelnika policije v državi New Jersey Norman Schwarzkopf pismo, v katerem mu naznanja, da je nek mož v Roanoke ponudil Lindberghu informacijo glede odvedbe njegovega otroka za ceno \$50,000.

Od tega časa naprej je policija vedno zasledovala pisalec pisma.

Policija je večkrat po naročilu iztirjevalca položila v neko staro drevo pisma. In četudi so detektivi stalno pazili nanj, ga niso nikdar mogli zaslediti.

Konečno pa so detektivi položili v duplino drevesa ček za \$17,000 kot prvo plačilo za informacijo o odvedenju Lindberghovega otroka.

Ko je prišel Bryant včeraj v State & City Bank, da bi izmenjal ček, je bil uradnik na njegov prihod že pripravljen.

— Kak denar želite? — ga vpraša uradnik.

— Velike bankovce, — odgovori Bryant.

Uradnik mu pravi, naj nekoliko počaka in gre v drugo sobo. Ko se vrne, prinese zavitek in ga izroči Bryantu.

Z zavikom pod svojo pazduho Bryant naglo odide iz banke in zunaj se mu pridruži Harvey. Policiisti so takoj navalili na nju, predno sta mogla napraviti le en korak.

PLAČE V DRŽAVI ILLINOIS

Chicago, Ill., 9. februarja. — Poročila iz 977 tavnarn naznanjajo, da so plače znatno nižje kot so bile lani meseca julija lanskega leta.

Izmed 100 delavcev, ki so bili pred šestimi leti zarazeni, jih je sedaj 56 brez dela. Od \$100, ki so bili tedaj zasluženi in izplačani, jih danes ni \$70 izplačanih.

PONESREČENI GASILCI

Omaha, Neb., 9. februarja. — Pod več tonami razvalin je zaplenjen šest gasilcev, ko se je porušila stena gorečega hotela Millard, ko so iskali med razvalinami za človeškimi žrtvami.

KUBA PRED NOVO REVOLUCIJO

Havana, Kuba, 9. februarja. — Vlada je danes priznala, da se pripravlja vstaja proti nji. Snujejo jo oni Kubanci, ki so pobegnili v Združene države oziroma v razne centralno-ameriške republike.

Vstaja je naperjena proti predsedniku Gerardu Machado.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALEKSANDER JAKOVLEV:

UMETNIK

I.

Zahar se je zleknil v stolu in se zarežal:

"No, prijateljček! Mene že ne boš ujel, na-a!"

Pomembno je poročnik z levim očesom in naredil jako prebrisan obraz. Vse skupaj: obraz, drža in smeh, je kazalo, da se ga je Zahar že zadosti nalezal. Zdaj so mu morale privreti iz globine srca vse najbolj tajne misli. Zahar je bil potreben iskrenega, glasnega pomenka.

"Ne boš me ujel, tisto pa že ne," je prepričevalno ponovil.

"Naj le pridejo zdaj noter vsi milčniki ali nagari sam; višji davkar. Naj me vprašujejo potem: Kako je to, Zahar Terentjevič, da sedite v obednici, v delavskem domu, in sicer popolnoma natreskani? Ali vam niso tu postregli z žganjem? Mar ne veste, da se prepovedane alkoholne pijače v teh prostorih?"

"Nikakor ne, tovariši, jim bom rekel, narobe razumete vsi stvar. Kajti stvar je ta, da sem se ga nalezal kar doma in le za kratek čas prišel potem v delavsko kuhinjo. Tako jim bom rekel in amen. Natakaj, prijatelj, mar ni prav tako? Nikar se ne boj, da te bom zidal! Nikoli v življenju, dragi moj. Vse kar je prav, a nikoli nisem bil ova-duh!"

Zahar se je ozrl po bližnjih mizah, a ljudje, ki so sedeli tam, so bili zatopljeni v lastne pomenke. Nihče se ni menil za njegovo modrovanje. Zahar je postal užaljen, se namrdnil in ohmolknil.

"No, lepo tovariši, imam," je rekel očitajoče, zaprl oči in na svo moč pričel peti: "Po planinah solnce sije, v moj varžet toča bije..."

Slutil je vnaprej, da bo takoj politel k njemu natakaj, mu pričel prigovarjati, ga svariti in mu groziti. Kmalu se bo razvelj dal, in splošen vik. Prav je, to je življenje!

V resnici, preden je odpet Zahar prvo kitico, se mu je že spustila na pleča neka roka, Zahar se je pripravljal na boj. Ni se obrnil, ni odprl oči in glasno je zavijal naprej. A nekdo se je zasmejal in vgradoščen glas mu je zaklical naravnost v uho: "O, glej ga no!"

Glej, kdo tu razgraja! Najbrž si slutil, da te potrebujem, ker si se sam oglašil!"

Pevce je odprl oči. Zagledal je živahnega moža v meščanski noši, s pristrženo klinasto črno bradico. Črna bistra očesa so se smejala.

Zahar je planil na noge, široko odprl usta in dvignil desnico, kot da bi se hotel ubraniti pridu.

"No, kaj zijaš tako začuden?" se je namrdnil uri mož, "ali me še nisi spoznal?"

"Jaz... da vas ne bi spoznal, vas, Jakob Matvejič, gospod Muriljov," je zamrmral Zahar s pretrgano razburjenim glasom.

Mož mu je živahno priklinal:

"No, sicer nimamo nobenih gospodov več, a drugače imate prav. Jaz sem res državljani Muriljov in Jakob Matvejič. Torej me še poznate?"

Muriljov je porinil k mizi prazen stol, se urno vsedel in prebrisan pomežiknil pevu. A Zahar ga je slejkoprej molče gledal z izbuljenimi očmi, kot da bi se bil na mah streznil.

"Torej ste vendar živi? A Jakob Matvejič? Kako pa to? Vsi so pravili: ni več Muriljova, vojna ga je vzela. In glej ga: tu je Muriljov v lastni osebi..."

"Res, res, to sem jaz osebo. In vsaj kaj, Zahar Terentjevič, pote sem prišel, samo pote..."

Trenutek sta molče gledala drug drugega.

"Pome!" je polglasno in nejevrno vprašal Zahar.

"Da, da, samo pote..."

"Pome da ste prišli? Vi, Muriljov, Jakob Matvejič?"

"No, da, saj ti pravim. Potrebujem dobre mojstre, a kje naj jih zdaj vzamem? Skoraj vsi so v teh letih umrli..."

"Nak, pome da ste prišli?" je divje, na ves glas zaklical Zahar.

"Vi, Jakob Matvejič? Mojstre potrebujete, pravite? Prave, dobre mojstre?"

Zahar se je veraval počasi in težko, kakor vzhajajoče testo.

Obraz mu je začel. Glas je postal vedno močnejši. S široko odprtimi, neumnimi očmi je divje gledal Muriljova in nenadno iztegnil levico predse.

"De-ve! Devet let! Prijatelj, dragoc, pomislite: devet let ni nihče vprašal po dobrem mojstru! Devet let nisem niti povohal pravega čela!"

Z obema rokama se je prijel za glavo, se na mah spustil v stol in zarjodel na svo gostilno:

"De-ve! Devet let!"

Muriljov se je smejal:

"No, le pomiri se, Zahar Terentjevič. Zdaj boš pa res dobil pravo, dobro delo. Saj me vendar poznate. Sam veš, da te ne bi klical na slabo, manjvredno delo..."

"Prijatelj, jaz da ne bi vedel? Prijateljček, saj vem!"

"No, pa dobro, vse je v redu — pomeniva se o poslu. Pss, tovariš natakaj! Prinesite nama piva, no, recimo šest steklenic, in tudi prigrizka — imate morda klobaso s kislim zeljem? Že prav, prinesite pač, kar imate..."

A Zahar ga je gledal ves srečen in se naravnost bal, da samo sanja.

"Jakob Matvejič, prijatelj, ali veš? Tako daleč sem že prišel, da sem si že ječo ogledal od znotraj..."

Muriljov se je plašno ozrl, kot da bi ga kdo z gorjajoč treščil po tilniku, postal je resen in prav tiho je vprašal:

"Kaj, zaprt da si bil?"

"Kaj pa," je glasno nadaljeval Zahar, "samo zaradi moje obriti sem prišel v ječo..."

"Kako pa to?"

"Tako... Nalezal sem se nekoč žganja in na glas zaklical sredi ulice: 'Dol s sovjeti!' Seveda so me takoj zašili. Zakaj ne maraš sovjetov?" so me vprašali. Zato ne, ker ni pod sovjeti nobenega posla za pleskarje. Jaz sem ed mladih nog poklicni pleskar, a odkar ima-

mo sovjeti, ni nikjer nobenega dela za pleskarje. Zato sem jim naravnost povedal: 'Če ni pod sovjeti nobenega posla za pleskarje, dol s sovjeti!'"

"Jej, jej! Kako moreš se zmerom po starem razgrajati? Časi so se spremenili. Mar ne veš da bi to lahko ta neumnost stala življenje?"

"No, pa kaj za to? Jakob Matvejič! Povejte mi: čemu bi še živeli? Kaj imam od življenja, če ni nikjer nobenega posla za pleskarje?"

"To je bilo samo po vojni. Zdaj smo že pričakali druge čase. Saj vidiš, da sem pote prišel. Imam zate pravo delo. Le povej mi naravnost: ali boš šel z menoj na vlak ali ne?"

"Jaz! Jakob Matvejič! Kaj praviš? Veš kaj? Če mi boš ti zdaj rekel: Zahar, pojdi peš v Saratov, tam imam zate dobro delo, takoj bom šel. Se sežul se bom, pa bom gabil po snegu!"

"No, zakaj bi šel bos? Še skorje ti bom kupil, če jih imaš. A povej naravnost, ali se hočeš vpisati v našo pleskarsko zadrugo?"

"Veš, zdaj je vse drugače, zdaj ni več polirja in delavev. Zdaj smo vsi enaki pred postavo. Nove zakone so spisal..."

"Kaj mi mar! Le uredi vse, Jakob Matvejič, kakor ti bo prav. Jaz bom z vsem zadovoljen. A povej mi rajši, ali se še spomniš na Lihacova?"

"Bodi no tiho! Lihacova ni več. Naj mu sije večna luč, a ni treba, da bi se ga spominjala..."

"Ne, počakaj! Milijonar je bil, bogataš, saj veš... Dolgo me je gledal, kako sem delal, vzel potem iz žepa cekin, deseterljški zlatnik, in mi ga poklonil: 'Vzemi, prijatelj, je rekel, da ti bo za pijačo. Ti si res pravi umetnik v svoji stroki!' Kaj, ali ne velja nekaj tako primerno?"

"Ni se ne boj, Zahar. Tudi zdaj se bodo našli ljudje, ki te bodo znali ceniti..."

"Ceniti? Nikar ne misli, da mi je toliko za deset rubljev! No, jaz hočem delati za pametne ljudi, ki me bodo razumeli. Naj vedo, koliko je vredno moje delo. Samo to hočem, ti pravim, nič več!"

"Že prav, nikar tako ne vpij! Tudi zdaj boš našel ljudi, ki te bodo razumeli..."

"Jakob Matvejič, dragi prijatelj! Saj že devet let nisem naredil nobene poteze s čopičem, da bi bila kaj vredna. De-ve! Let!"

"No, zdaj boš imel dosti pri-ke. Saj si vendar slisal, koliko se bo zopet gradilo? Tudi svojiti potrebujejo zdaj dobre mojstre..."

Zahar je brez potrebe odprl roko, kot da bi hotel stisniti v objem erak, spustil glavo na mizo in izbruhnil v blažen vnijeni jok...

Muriljov se je sklonil k njemu, mu prigravjal in ga tolažil.

(Koniec prihodnjic.)

REVIZIONISTIČNI NAČRTI

"Action Française" piše, da bo Nemčija v kratkem vnovič nastopila z zahtevo po reviziji mirov-nih pogojev. Sporedno s to svojo zahtevo bo skušala doseči od Ma-džarske da ne bi forsirala vprašanja Erdeljske in slovaških kra-jev, temveč usmerila vse svoje zahteve samo proti Jugoslaviji. Nemčija bi ne drugi strani pu-stila ob strani Alzacijo in svoje zahteve nasproti Čehoslovski ter koncentrirala vse svoje zahteve na Poljsko. "Action Française" naglašja, da si bo Nemčija izbrala to taktiko, ker bi rada izrabila italijansko-jugoslovansko nasprot-je. De Jouvenel bo imel za svojo mislijo v Rimu baš toliko časa, da bo lahko ugotovil prve napore, storjene v smeri razkrojitve Ev-rope, to je v smeri, da se Evropa — največ na željo Italije — zopet vrne tja, kje je bila leta 1914. Agence Havas poroča iz Berli-na o izjavi, znanjega ministra Neuratha, da nemška vlada v so-

MASARYK O SVOBODI NARODOV

Ameriška revija The New York Times Magazine je objavila pred kratkim obširen članek o prezidentu Masaryku izpod peresa S. J. Woolfa. Avtor opisuje živahno prezidentovo osebnost, njegove filozofske nazore in način njegovega življenja. Prezident Masaryk je sprejel Woolfa na gradu v Lanach in med tem, ko je pi-sal skiciral njegov portret. Je pre-zident govoril z njim o raznih ak-tuelnih vprašanjih. Pogovor je nanesel tudi na svobodo narodov in Masaryk je tudi tu pokazal, kako globoko razume vse živ-ljenjske probleme.

Prave slike Čehoslovaške v sedanjih dobi in preteklih desetih letih ne bo predložil zgodovinar, marveč romanopisec, je dejal Ma-saryk. Zgodovinar bo morda na-vedel točno vse podatke in bo skušal ugotoviti najrazličnejše vzroke, katerih posledica je bilo v naši državi toliko izprememb, to-da šele velik romanopisec se bo mogel poglobiti v življenje naro-da in podati točno sliko vsega, kar se je zgodilo. Romanopisec nam šele pojasni, zakaj je prišlo pri nas do prevrata. Primerjate samo našo deželo zdaj in pred 15 leti! Ta velika izprememba je v prvi vrsti posledica različenega du-ševnega stanja našega ljudstva.

Ko je Woolf prosil, naj mu podrobneje pojasni to vprašanje, je prezident nadaljeval:

Noben narod ne more biti srečen, dokler se ne osvobodijo in dokler nima toliko, da bi mogel zadovoljiti gnetnični potrebam. Svoboda ne pomeni nič, če imate prazen želodec. Siromašnemu po-ljedelu je domovina njegova bajta. Če mu daste svobodo, ga vzpodbudite k delu. Za domovino se ne bo brigal, če mu deca v be-di morahu in fizično umira. Na take ljudi se ne smete obračati s patrijotičnimi frazami. Te ne po-menijo nič. Morate zanj kaj storiti. Najprej dajte kmetom, da so oni pravi gospodarji, potem jim pa pomagajte, da si izboljša-jo gnetni položaj. Čehoslovaško ljudstvo je prišlo zdaj do spozna-nja, da je lastnik sboje države in da država ni lastnik njega sa-mega.

Toda še nekaj je nad tem, kar je pripomoglo k usanitvi naše države in kar igra veliko vlogo v življenju vseh narodov. To je po-mirjenje duše v narodu. Ljud-stva ni rešil ne politik, ne narodni gospodar, ne demagog. Nisem fantazist in ne podcenjujem važno-sti, gospodarskih, političnih in so-cijalnih vprašanj. Tudi sam sem bil poslanec in nikoli mi ni prišlo na misel, da bi v parlamentu pri-digoval o verskih vprašanjih. Nihče, ki spoštuje samega sebe, ne bo obočal svojega notranjega prepričanja na veliki zvon pri vsa-ki najmanjši provokaciji, toda vsak tak človek ima svoje notra-nje prepričanje, in živi so soglas-je z njim. Jaz trdo verujem, da obstoja nekaj globljega nego so vsa materialna vprašanja, pa naj bodo še tako važna.

Vsak narodni program, če hoče biti učinkovit, mora v polni meri izražati moderne kulturne potre-be. Tvoriti mora celoto ter upo-števati duševno in gnetno stran človeka. Politična neodvisnost ne zadostuje. Neodvisnost ne ohrani nobenega naroda pri življenju. Končni spjas je v morali in izo-brazbi. Politična neodvisnost je samo sredstvo, s katerim mora narod priti do pravičnega življe-nja. Država, kjer se neha pravil-no živeti, kjer narod ne živi mo-ralno in dostojno, ker ljudstvo ni-ma več notranjega zadovoljstva, mora propasti. Niti splošna volil-na pravica ne more ohraniti na-roda pri življenju, če niso njego-vi sinovi prosvitljeni in izobraže-ni in če ne priznavajo premoči duha nad materijo, morale nad nemoralnostjo in prosvitljenega ljudstva nad brutalnim nasiljem.

danjih razmerah ne misli na to, da bi dala sama pobudo za revizijo vzhodnih mej, pristala pa je, da se bo Nemčija, ako bi bila v Ženevi pozvana k podpisu novih pogojev s Poljsko glede svojih mej, uprta tem predlogom in da sedanjih mej ne bo priznala, tem-več bo izjavila, da želi doseči nji-hove revizije.

VAMPIRJI VELEMESTA ROMAN Spisal EMILE GABORIAU

72

Namesto da bi nadaljevala svoj izprehod, je odšla takoj k vdovi Rouleou in naročila njemu hčerki, naj poišče Norberta in mu po-ve, da ga nujno prosi, naj pride k vratom sauvebourškega parka, kjer ga bo čakala, kajti to je za oba vprašanje življenja ali smrti.

Ko se je približala ura sestanka, ji je za-čelo srce močno utripati in težke misli so ji rojile po glavi.

Ali pride Norbert na sestanek? Ali se postreči vdovini hčerki priti do njega? Kaj pa če je odpotoval? Vojvoda de Champ-doece je bil že pet dni v zendji in Diana je slišala nekje, da se namerava Norbert z že-no preseliti v Pariz.

Ta čas se je bilo zmračilo in sluge so pri-nesli v salon luči.

Diana je odšla skrivaj z doma in hitela v park.

Norbert jo je že čakal.

Čim jo je zagledal, ga je prišla neka ču-dna notranja sila, da ji je stopil naproti, to-da nenkrat je nepremično obstal.

Poslali ste pome, gospodična? — je vprašal s hripavim glasom.

Da, gospod vojvoda.

Pri naslovu "vojvoda", izgovorjenem brez pomisleka, sta se oba zdrznila. Za ta naslov se je moral Norbert zahvaliti smrti svojega očeta. Ker je hotela Diana postati vojvodi-nja, je moral vojvoda de Champdoece umreti.

Prva je premagala osuplost in začela pra-viti Norbertu o nesramnih Daumanovih za-htevah in grožnjah. Mislila je, da bo tudi Norbert ogorčen. Tola niladi vojvoda je o-stal miren.

Bodite brez skrbi, sam se pomenim z Daumanom — je dejal samozavestno.

Zdele se je, da hoče oditi; stopila je pre-den in mu zastavila pot.

Zapustiti me hočete kar tako, brez naj-manjše teplahe? — je dejala otožno.

Kaj bi vam mogel reči, gospodična, kaj more biti med nama skupnega? Umira-joč mi je oče vse odpustil... tudi jaz vam o-puščam. Zbogom!

Pa zbogom Norbert! Nikoli več se n-bova videla. Omožim se, morda ste že sliša-li kaj o tem. Kaj sem se mogla upirati volji rodbine? Sicer pa, čemu neki bi se upirala?

Ohmolknila je, kakor bi omagovala pod težo neizmerne bridkosti, pogledala mu je naravnost v oči in zašepetala:

Se enkrat zbogom!... Pomnite, da ni-hče ne želi tako vroče, kakor jaz, da bi bili srečni!

Srečen! — je vzkliknil Norbert.

Jaz! Kaj je mogoče? Ali morete biti srečni vi? Ah, povejte mi, kaj storiti, da prebolim ta utlače! Kaj ne veste, da sem sanjal o srečnem življenju z vami, o življenju, ki mu bo lebdelo pred očmi, pa če bi živel še tisoč let. Kaj ne veste...

Ohmolknil je, kakor bi se bil ustrašil misli, ki jo je hotel izgovoriti. Kar se je na-glo obrnil in zbežal.

Diani so od radosti začarele oči. Ta sesta-nek, ki se je bala, da jo bo razburil, ni niti najmanj vplival na njo.

Ne ljubim ga več! — je mrmrala sama pri sebi, on me pa še nikoli ni ljubil tako ka-kor zdaj. Osveta bo torej lahka.

Drugi dan je zvesti Champdoecevo služab-nik Jean ustavil Diano na povratku z izpre-hoda in ji izročil dokaj velik zavojček. — Odvila ga je. Poleg dveh pisem, ki ju je imel Dauman, je bila v njem vsa njena korespon-denca z Norbertom, nad sto pisem, večino-ma dolgih in zelo, zelo kompromitujočih.

Prvi hip je hotela vsa pisma sežgati in že je imela v ta namen prižgano svečo. Toda premislila si je in spravila vse skupaj v pre-dalček, kjer je že imela Norbertova pisma.

Kdo ve, morda mi pa pridejo še prav, — je zamrmrala.

Da, usoda je hotela, da so prišla vsa ta pi-sma še prav — toda proti Diani.

Norberta je stalo šestdeset tisoč frankov, da je dobil od Daumana njegove "garanci-je". Poleg tega mu je moral izplačati dvaj-set tisoč frankov za zadolžnice, ki mu jih je bil podpisal.

Ta denar skupaj z znatnimi prihranki je pomenil za Daumana čedno premoženje, ki

je hotel z njim zapustiti Bivron in preseliti se v Pariz, da bi mogel uspešneje in plodo-nosneje uveljaviti svoje sposobnosti.

Čez teden dni je presenetila javnost vest, da je Dauman izginil, z njim pa tudi bujna Francoise.

Norbert je odpotoval s svojo ženo narav-nost v Pariz in monsieur de Pnymandour je pravil povsod, da se njegova hči ne bo tako kmalu pokazala v palači Champdoece.

Diana je dihala torej lažje. Zdaj se je lah-ko bavila s svojo moštivijo.

Octave je bil do ušes zaljubljen. Diana je bila ponosna na svojo zapeljivost in se ni-koli ni igrala nobena igralka ljubavne ko-medije tako spretno in koketno kakor ona.

Na dan svoje poroke je kar žarela od za-dovoljstva. Toda zadovoljna je bila samo na videz. Čutila je, da jo opazujejo. Ko je sto-pala po prihodu iz cerkve skozi gost špalir kmetov, je opazila mnogo škodoželjnih po-gledov.

Tudi Diana je bila zelo razburjena. Ta prigoda ji je bila v svarilo. Kazala ji je ob-seg nevarnosti, ki ji je pretila vsak dan.

Gospa de Mussidan je gojila samo eno ze-ljo: čim prej zapustiti Bivron. In želja se ji je izpolnila še predno je pričakovala. Na po-moč ji je priskočilo naključje, kar se v člo-veškem življenju tako rado zgodi.

Bilo je 26. oktobra, v četrtek, ob štirih popoldne. Bila je baš nasklonjena na okno svoje spalnice, ko je nenkrat napolnila grajsko dvorišče množica razburjenih ljudi. Nekateri ženske so plakale in s tirale solze s predpasniki.

Ima že so prišli na dvorišče kmetje z nosil-nicami na ramah. Nosilnice so bile zakrite z okravljenim platnom, pod katerim je le-zalo truplo.

Pri pogledu na mrljica je obšla Diana groza, vendar se pa ni mogla ganiti od okna.

Usodnega jutra je bil odšel njen mož z de Clinchanom, Montlouisom in slugo Ludo-vicom vsokolico na lov. Bilo je jasno, da le-ži eden izmed njih pod pregrinjalom. Toda kdo?

Ta negotovost ni trajala dolgo. Prišel je Octave. Bil je strašno bled. De Clinchan in Ludovic sta ga držala pod roko.

Mrljic je bil Montlouis.

Ne bo se ji torej treba zatekati k zvijači, da se odkriža nadležnega tajnika. Ni se ji treba več bati, da bi izpregovoril.

Ta ostudna misel, ki ji je nenaodoma šni-la v glavo, jo je utrdila tako, da je mogla od-iti na dvorišče vprašati, kaj se je zgodilo...

Toda sredi stopnic jo je ustavil de Clinchan in ves iz sebe jo je prijel pod roko, rekoč:

— Milostiva, vrnite se!

— Kaj se je pa zgodilo, za boga?

— Strašna nesreča!... Pojdite, vrnite se v svojo sobo, vaš mož pride takoj za vami.

Upirala se je, toda de Clinchan jo je sko-raj nasilno odvedel v njeno spalnico, kamor je takoj za njo planil Octave. Videc pred se-boj svojo ženo je razprostrl roke, jo objel, pritisnil na prsa in zaplakal ko dete.

— Plače! — je zašepetal de Clinchan, — rešen je. Mislil sem, da bo zblaznel.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le-pih romanov slovenskih in tu-jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Tri lepe sestre.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

46

(Nadaljevanje.)

Dora vidi njegove solze.
— Ti, preljubi, kako moraš trpeti zaradi mene!
Ali je bila to ona žena, ki je nekoč imela do njega samo hladnost in zaničevanje?
— In zdaj ti hočem povrniti, moj dragi — dolžna sem ti bila — svoje ustnice približati njegovim ustom in ga poljubiti.
Toda pa se ni mogel več zdržati. Tesno jo objame in jo neprestano poljublja.
Vsa blažena nasloni svojo glavo na njegove prsi. Ves ponos in ves odpor ji je izginil. Nenavadna mehkoča je ležala na njenem obrazu.
— Dora, ti ljubljena moje duše, zdaj te držim v svojih rokah — in zopet se boš morala smejeti — popeljem te v sonce in svetlobo.

— Da, v večno sonce — že čaka name! — zasapec Dora.
— Zda je bo uresničilo, kar je bila vsebina njegovih najprejznejših sanj: Dora, zbudila si se k življenju in boš najbolj ljubljena žena na svetu. Edina moja naloga je, da te pridobim za sebe. Ti najsladkejša, najsvetlejša, najlepša —
Ljubka rdečica polije njena lica.
— Harald, — pravi tiho in z nepopisno ljubeznivostjo, — Harald, zdaj vem, kako krasno more biti življenje — in kako lepo bi moglo biti za mene, a ko —

— Še ni prepozno! Samo malo časa še — in potem bo vse pozabljeno, kar si pretrpela! Vsako uro ti bom hvaležen, da si se meni predala. Zda sama čutiš: določena sva, da živiva skupaj.

Dora smeljevalje priklina.
— Da, določena sva za skupaj. — In ti si mi oprostil, da sem ti kdaj storila krivico? — Ali ti naj povem, kako me je znotraj sranovala —

— Ničesar mi ne povej, kakor, da me ljubiš! Nič več nočeva misliti nazaj, samo naprej bova gledala. Pred nama stoji sreča!
— Sreča! — ponovi tiho. — Sreča! — Oklene se ga in zakrije svoj obraz na njegovih prsih. — Harald, še re bi rada umrla — rada bi ostala pri tebi! — Saj sem še tako mlada — ali smrt že zares čaka na mene?

Izmučena omahne na posteljo. Bojazen jo je objela, odkar ji je življenje tako glasno in vsiljivo govorilo.

— Ne, smrt še ne čaka na tebe. Temveč življenje, lepo, krasno življenje! Ali ne čutiš tega?

— Da, pri tebi to čutim! Sicer sem slišala njegov klic, toda za mene je prepozno! Moja moč in moja volja sta strti! — Pogledi si lase nazaj. — Tako, zdaj pa moraš iti, Harald!

Nekdo tiho potrka na vrata — takoj nato vstopi Gizela. Na obrazih je videla razburjenje, toda veseli Dorin nasmeji ji je pregnal vse bojazni.

— Hvala ti, Harald, da si prišel. Zda pa morem mirno zaspati, — pravi Dora.

Harald pritiska svoje ustnice na Dorino roko. In tiho odide proti vratom.

Gizela sede k Dori.

— Hvala ti, Gizela, kar si za mene storila. — Zda pa imam še eno željo. Rada bi videla mamu in Ano. Tako dobro se počutim — brzojavi, da naj prideta.

— Ali ni še čas za to? Saj nič ne vedo o tem, da si ti —
Toda Dora vztraja pri svoji želji in Gizela se ukloni njeni volji, posebno še, ker ji je Dora rekla, da hoče iti z materjo in v mali vasi iskati okrevanja.

Ko grofica Bernhausen in Ana prideta, ju Gizela priskočno pozdravi. Na železniški postaji je bil tudi komercialni svetnik, da pozdravi sorodnike svoje žene in da jih prepelje v svojo hišo, ker je bilo že prepozno, da bi obiskali Doro.

Grofica je izgledala zelo dobro. Solnčila se je v sreči svoje najmlajše hčere. In Ana je kar žarela v svojem mladem ženskem dostojanstvu. In da je bila pri tem tudi dobra in skrbna gospodinja, je komercialni svetnik kmalu opazil.

— Povejte mi, gospod svaki, kaj pravzaprav nameravate storiti z Bernhausenom? — vpraša Ana pri večerji.

Hosemann zardi pri tem nepričakovanim vprašanju.

— Mislim, da se bo gospa mama slednjic odločila —

— Mama ostane v Seesburgu, — ga prekine mlada gospa. — Nikjer ni boljše preskrbljena kot tam.

— No, potem pa mislim, da bo Dora, ko zopet ozdravi —

— Dora je rajši v žirnem svetu kot v tihem vasi, — to veste prav dobro! Kot mi je povedala Dora, ste bili že enkrat namenjeni prodati Bernhausen.

— To še ni določeno. Mnogo bolj bi me veselilo, ako bi hotele dame tam stanovati, tako da bo moja žena po prestani bolezni imela v bližini mater in sestro.

— Prosim, da se na to prav nič ne ozirate, — pripomni Gizela mirno. — Dorine namene poznam. Za Bernhausen ji ni prav nič mar. Jaz pa sem prevzela dolžnosti, ki mi za vedno branijo, da bi sprejela vašo ponudbo. Zato o usodi Bernhausena odločite, ne da bi se kaj ozirali na nas.

— Mogoče vam ugaja moj predlog, gospod svaki, — pravi Ana. — Moj mož vam plača vsoto, atero ste vi posodili mojemu očetu. S tem se boste oprostili posestva, ki za vas nima nikake vrednosti in ostane, ako ga kupimo, še vedno v posesti naše družine.

— Ali jaz ne pripadam ravno tako k vaši družini? — pravi Hosemann užaljen.

— Toda na mene ima Bernhausen mnogo več privlačne sile kot pa na Doro. Moj mož je posestnik in se zato mnogo bolj briga za to posestvo, kot pa vi. Torej, kratko: gospod svaki, stvar malo premislite. Ako se vas poloti misel, da bi prodali Bernhausen, morete že jutri govoriti z mojim možem.

Hosemann je bil zadovoljen.

— Toda, Ana, kaj pa zahtevaš od svojega moža? In od njegovih starišev — ali bodo privolili v to? — vpraša Gizela, ko je pri sestri sedela v njeni spalnici.

Mlada gospa se samo zasmee.

— To je moja skrb. Ali se le spominjaš, kako so svetovali našemu očetu, da bi na Bernhausen zgradil opekarno, ki bi prinašala mnogo dobička, ker je zemlja za to pripravna? Papa pa zaradi pomanjkanja in lahkomiselnosti tega ni hotel storiti. Toda oče Kiesling je ves vnet za to. Za sedaj še noče sedeti na zapetku, hoče delati in razvijati. To smo že vsi dobro premislili. Kdo ve, kako bo komercialni svetnik mislil tekom pol leta. In ti, Gizela, boš potem tudi vedela, kje je tvoj dom in Dora tudi.

Ljubeznjivo poljubi Gizela svojo sestro.

Grofica Bernhausen in Ana sta zopet odpotovali popolnoma pomirjeni zaradi Dorinega stanja, ker je izgledala precej dobro.

Dolgega, žalostnega, poslovičnega njenega pogleda nista opazili in nista več stikali zadušnega joka, ko sta zaprli vrata njene sobe.

Kiesling je res kupil Bernhausen in Ana je bila vsa srečna, da se ji je izpolnila njena želja.

Tudi Gizela je morala misliti na svoj odhod. V svoji potni torbici je imela pismo Ilze Heimrodove, ki jo je zelo ganilo.

— Ljuba gospica Gizela, — je pisala Ilza, — povedati vam moram, da mi je zelo dolgočas po Vas. Brez vas je pri nas zelo pusto in zelo se veselim na to, ko boste zopet pri nas. Pa tudi papa. In Kuni pravi, da komaj čaka na vas. Upam, da je vaša sestra zopet zdrava. Pozdravlja in poljublja Vas Vaša Ilza.

Da, bil je že čas, da se je vrnila. Dora je tudi ni več zadrževala.

— Pozdravljena, Gizela! — Gizela jo poljubi. — Kmalu zopet pridem.

— Da vem, da boš kmalu zopet prišla.

Nerazumljiv smeh se razljuje po Dorinem obrazu. Toda v njenih očeh je bila težka, globoka bolečina.

Gizela je hotela kratko pot do železniške postaje iti peš, ker je vedela, da bo njenim napetim živcem sveži zrak dobro storil.

Še ni bila daleč, ko jo doide avtomobil in se ustavi. Nek gospod izstopi, plača šoferja ter se ji približa. Bil je baron Ernest Bibra. Bil je v civilni obleki.

— Ne bi mogel prenesti, ako bi odpotovali, — pravi baron Bibra, — ne da bi bil vas še enkrat videl. Ali ne bi hoteli iti tukaj? Saj imate še dovolj časa.

(Dalje prihodnjič.)

Fr. Z.

O BREZPOSELNOSTI, KRIZI IN O MODRIH BESEDAH

Kriza in brezposelnost se rešujeta s polno paro in ju rešuje modra beseda, govorjena in tiskana, kar je jako hvalevredno.

Ni tajiti nikakor ne, da se zaveda gible dokaj razveseljuje. Marsikaka beseda nam že vzbuja radostno nado, da bodo slej ali prej vsi, ki so v krizi in brezposelnosti, rešeni kakorkoli. Morebiti bodo deležni takorekoč kake pokojnine z draginjsko doklado in z rodbinskimi poviki in ne vem ali so že prejeli prijave, ki da jih morajo izpolniti v točkah 1—11 in jih lastnoročno podpisati in morata za resničnost jamčiti s svojima lastnoročnima podpisoma tudi še druga dva brezposelnika, aktivna ali upokojena. Tako bi bil storjen prvi korak, da v brezposelnost pride vsaj red. Pa bo tur brezposelnost, ki jo nekoliko manjša, ko bodo brezposelniki zaposleni s pisanjem prijav in zbiranjem potrdil in podpisov in jih bodo morali nositi kamorkoli.

In smo čuli in čitali še drugo modro besedo: naj poleg gospoda soproga ne služi še gospa soproga. Zaslugek obeh zakoncev da ni v prid krizi in brezposelnosti nikakor ne. Nego naj služi le eden, soproga ali soproga, drugi pa naj dela gospodinstvo. Pa si bosta prihranila služkinjo in bo lahko služkinja šla tja, koder je poprej poslovala soproga, če jo bodo marali, in bo potem pomagala vsem — mislim in želim, da bo.

Takisto je jako umestna beseda, da se naj zasebnim in javnim nameščencem strižejo plače in so tudi nameščenci zadovoljni. Oddehli so se: Odslej nam ne bo več plačevati puf in bodo odslej trgovci in obrtniki lahko živeli, od česar bodo hoteli. Kmet pa se bo valjal v blagostanju in se redil in redil, ker bo lahko vse pridelke sam snedel, ko ne bo nikogar, ki bi mu jih hotel prijazno zamenjati za zavržene pare in dinarje.

Brezposelnike bo vsekakor veselila ta beseda in jim bo prinesla, ako ne kruha, pa vsaj tolažbo, da se je tudi zasebnim in javnim nameščencem pristigel žolodec. Tar tolažba jim bo v veliko moralno oporo. In je silno dobra tudi ona beseda, da je treba štediti in reducirati, kajti bo brezposelnost potem še večja, kar ne bo ostalo brez ugodnega vpliva na druge.

Pa so še druge besede, ki bi se dale modro povedati in v korist stvari.

Na pr. beseda zastran dvojnega zasluga.

Prav je in v redu, da se prepove dvojni zaslužek. Nekateri na primer sede v pisarnah dan za dnem vsoljnih predpisanih osem ur, pa jim še ni dovolj in gredo in sede še preko tih osem ur v kavarni in sede še nadalje štiri ure ali osem ur ali vso noč in naporno in v potu svojega obraza malitajo tarok in služijo bridke penice!

Ne čujem; nekateri so morebiti potrebni. Tudi ako so, ne bom zagovarjal.

Toda so gospodje, ki očitno nimajo prav čisto nič. Pa se le silijo v dvojni zaslužek! To ne bi smelo biti nikakor ne!

Na pr. je dr. Prešeren. Jako udobno je pokopan in preskrbljen. Pa vendar še služi in prodaja svoje pesmi, vsako leto drugačno izdajo. Mar je to prav?

In so še drugi. Sijajno se jim godi na onem svetu, s svojimi spisi pa nelojalno delajo konkurenco živim brezposelnim. In je žalibog tudi Cankar med njimi, ne vem, ali se to strinja z njegovim blaznem Jernejem!

Ne vem, koliko je vseh brezposelnih, namreč živih. Njih število ni zanesljivo, dokler niso vlozene prijave in bo vsaka prijava s podpisano od dveh zanesljivih brezposelnih in bodo pregledane in preštete. Toda naj jih je kolikor koli — mrličji jim ne bi smeli odjedati kruha! Mrličji so jako socialno preskrbljeni. Mrličji niti niso pozvani od katerekoli strani, da vložijo brezposelne prijave. Zato naj oblast ukrene, da se takoj ukine prodaja mrličskih spisov. Spise naj pišejo zgolj živi brezposelniki!

Takisto so razni izumi mrličev in ni prav, da služijo mrličji še po smrti, in niti ne več, ali sploh pri-trajajo, da se na njih račun širi kriza in brezposelnost. Na pr.: Edison in žarnice. Edison je mrtev in preskrbljen in ne potrebuje žarnice. Vendar žarnice še delajo in služi in če ne bi bilo žarnice, bi lahko naštetili imeli dela in zasluga, da iz petroleja ali česar koli izumijo žarnice; in bi jo izumili ali je ne bi, tako ali tako, vsekakor bi bili zaposleni. To je jako umazano!

Ti v grobovih preskrbljeni buržuji silno škodujejo položaju. Pravijo, da so nesmrtni. Res so — toda ne bi smeli biti! Saj še za one ni kruha in posla, ki so živi. Zaradi teh nesmrtnikov in njih zbranih del in raznih izumov je toliko krize in brezposelnosti na svetu!

Zdi se mi, brezposelnost in kriza bi se znatno omilili, če bi se prepovedali komur nista resnično potrebni. Brezposelnih in onih v krizi je ne vem koliko. Ne vem koliko pa je tudi onih, ki se ponasajo, da so, pa niso, in jih mnogo živi samo od krize in brezposelnosti in je to poklic sam zase. To ni lepo!

In bilo prav, ako bi oblasti predpisale predhodno odobritev za izvrševanje brezposelnosti. Da se zabrani šušmarstva, bi moral imeti vsak pravični brezposelnik patent na brezposelnost. Pa bi se mu lahko predpisalo še kaj davka za patent. Ta davek bi se lahko porabil za marsikaj.

Resnično je škoda, da bo sedaj velika noč in da ne bodo že binokli. Binokli so praznik gorečih jezikov — goreč jeziki bi lahko povedali marsikako modro besedo in bi jo povedali jako vneto.

Velika noč pa ni praznik gorečih jezikov. Nego je še mraz in nam mesto gorečih jezikov utege ljubno nebo poslali sneg.

V zvezi s krizo in brezposelnostjo se večkrat pohvalno omenjata tudi sneg in ljubo nebo. Toda so pomisleki. Mislim sneg in ljubo nebo ne spadata med modre besede. Le začasno, dokler se brezposelnost in kriza še ne marata u-makniti modrim besedam, samo začasno torej in samo ta čas se tu-

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

di ljubemu nebu ne da braniti, da vmes posega s snegom. Da si ni prikrivati, da je sneg nekoliko dražje in negospodarsko srestvo! Kajti sneg prav za prav je škoda na cestah in strehah in drevju in obuvalu in zdravju in železnici in prometu in živilskemu trgu. Seveda, sleherna škoda nudi tudi zasluga. To je res! Toda je zaradi načela obžalovati način! Ljubo nebo, ki nam pošilja sneg, nam bi lahko drugi pot recimo še okna pobijalo in peči podiralo, da bodo steklarji in pečlarji imeli zasluga v teh časih krize! Ljubo nebo zmore marsikaj. Daljnemu vzhodu je ljubo nebo naklonilo vojno. Vojna daje vsemu vzhodu posla. Ako bo ljubo nebo hotelo in se bo zavlekla, še mi na daljnem zapadu bomo deležni njenih dobrot. Še nam se bo dvignil izvoz koruze, lesa, premoaga, suhih češ-pelj, čebule in vojne industrije in bomo, ako Bog da, še vsi vojni dobničarji, kar bi bilo jako želeli. Toda je iz razloga krščanske morale jako obžalovati vojno in še peči in sneg in se lahko primerjajo tudi kakršnekoli diplomatske razmere. Zato bi ljubemu nebu priporočali zgolj modre besede.

Modrih besed ne bo nikdar dovolj.

Sploh z modrimi besedami ne kaže skopariti nikakor ne!

In bi morebiti šlo in bi se morebiti priredil kak cvetlični dan za modre besede. In ni dvoma, nego je upati, da bi se nabralo modrih besed toliko, da bi zalegle ne vem do kdaj! Tačas pa bo krize konec in brezposelnosti. Gotovo je bo konec. Ne dvomim, da je bo vsekakor prej konec kakor modrih besed.

SAMO PTICE SE ČUDILJO AEROPLANOM

Nagli razvoj letalstva bi se dal zelo dobro presoditi po najrazličnejših načinih, kako se letalo rabi. Zda je težko misliti napredek na kateremkoli polju brez letal. Letalstvo se je že tako razvilo, da se letalom nihče več ne čudi. Če zapoje v zračnih višavah motor, se čudijo samo še ptice, ki se menda nikoli ne bodo sprijaznile s to konkurenco. Že opetovano se je pripetilo, da so velike ptice napadle letalo. Kondor ali orl se kaj rad zažene v aeroplan in večkrat se je že primerilo, da je razjarjena ptica zakrivila letalsko nesrečo in smrt letaleev. Ptice se zaleti v propeler, ki jo seveda raztrga, toda obenem se zlomi in posledica je letalska nesreča. Orli napadajo navadno letalo spredaj, v Nemčiji se je pa tudi primerilo, da se je zaletel orl v aeroplan od strani in si zlomil vrat.

Zdaj, ko prevažajo z letali že večino živali, ni nič čudnega, če zneže kokoši v letalu jajce in začne kokodajati. Zanimivo je gledati race, gosi in kokoši, ko zagledajo aeroplane. Gosi in race se strmejo v gručo in iztegnute vratove, kuro se pa razbeže in poskrijejo. Tudi ptice se skrijejo po vejah. Najbrž smatrajo letalo za veliko ptico-roparico.

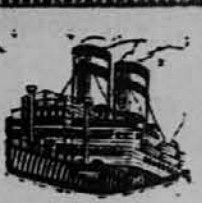
ADVERTISF. in "GLAS NARODA"

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

Ali imate Koledar za l. 1933

Za 50 centov dobite

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLANKI IZ ZEMLJEPISJA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOVJA. — POLEG TEGA SPISOV DVEH NAŠIH PISATELJEV TROHE IN RUPNIKA; PESMI BUKOVINSKEGA IN OPIS NAŠEGA "SEVERNEGA ROMARJA" PLANINŠKA.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Pošljite naročilo še danes!

CENA

DR. KERNOVEČA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berile

(ENGLISH-SLOVENE READER)

Dr. Kerneveča Berila

Dr. Kerneveča Berila

Dr. Kerneveča Berila

Dr. Kerneveča Berila

Dr. Kerneveča Berila

Dr. Kerneveča Berila

Dr. Kerneveča Berila

SHIPPING NEWS

15. februarja: Berengaria v Cherbourg

16. februarja: Deutschland v Cherbourg

17. februarja: Europa v Bremen

18. februarja: Champlain v Havre

19. februarja: Rex v Genoa

22. februarja: Bremen v Bremen

25. februarja: Conte di Savoia v Genoa

Majestic v Cherbourg

1. marca: Aquitania v Cherbourg

President Roosevelt v Havre

Albert Ballin v Hamburg

4. marca: Paris v Havre

Saturnia v Trst

Veendam v Boulogne

8. marca: Leviathan v Cherbourg

Hamburg v Hamburg

9. marca: Dresden v Bremen

10. marca: Olympic v Cherbourg

11. marca: Champlain v Havre

Rex v Genoa

14. marca: Bremen v Bremen

15. marca: Deutschland v Hamburg

17. marca: Aquitania v Cherbourg

18. marca: Lafayette v Havre

Conte di Savoia v Genoa

22. marca: Europa v Bremen

Manhattan v Havre

New York v Hamburg

24. marca: Paris v Havre

Majestic v Cherbourg

25. marca: Augustus v Genoa

29. marca: Albert Ballin v Hamburg

30. marca: Bremen v Bremen

31. marca: Olympic v Cherbourg

1. aprila: Rex v Genoa

Champlain v Havre

Veendam v Boulogne

5. aprila: Aquitania v Cherbourg

Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: De France v Havre

Conte di Savoia v Genoa

12. aprila: Champlain v Havre

Deutschland v Hamburg

14. aprila: Statendam v Boulogne

Saturnia v Trst

15. aprila: Paris v Havre

Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg

19. aprila: Manhattan v Havre

New York v Hamburg

21. aprila: Olympic v Cherbourg

Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre

Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg

Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg

Albert Ballin v Hamburg

Veendam v Boulogne

29. aprila: De France v Havre

Augustus v Genoa

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

PARIS

4. MARCA

21. Marca — 15. Aprila

CHAMPLAIN